

Nr. 29 (835)

Reedel, 15. oktoobril 1976 XXVIII AASTAKÄIK

SEMINAR-LAAGER KOMSOMOLIAKTIIVI JÄRELKASVULE

Möödunud nädalalõpp tõi Klooga spordibaasi taas palju signat-saginat. Kolmeaastase vaheaja järel sai teoks I kursuse komsorgide seminar-laager. Kolme päeva jooksul anti esmakursuslastele konkreetseid teadmisi instituudi komsomolitööst, selgitati selle psühholoogiat, räägiti komsorgi tööst ja kohast rühmas, anti ülevaade TPI parteikomitee tööst ja struktuurist, TPI üliõpilasklubist, EÜE tegevusest.

Oma kogemusi ja õpetussõnu jagasid TPI parteikomitee sekretär Aadu Talts, õppeprorektor dots. Hugo Tiismus, ELKNÜ Keskkomitee üliõpilasosakonna juhataja Henri Soova, EÜE peainsener Toomas Mendelson, instituudi komsomolikomitee sekretär Igor Mihelson, sekretäri asetäitja Roode Liias, ja liikmed Jüri Laast-Laas, Eve Kaselaan, Rutt Ounapuu. Vene sektiiooni tööd juhatas Alek-



sander Plotkin (vt. fotot).

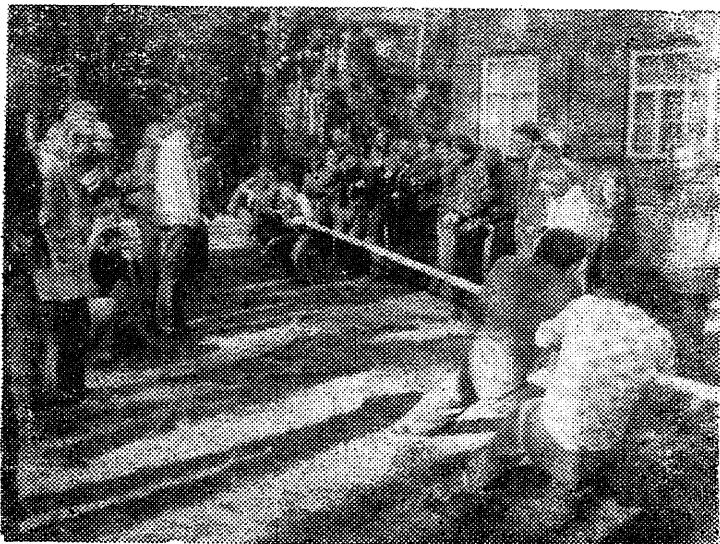
Komsorgide hulgas viidi läbi ankeetküsitlus, selgitamaks nende varasemat tegevust ja ka arvamust seminar-laagri kohta. Sooliselt kaldub vaekausis meeste kasuks, enamusel on komsomolistaazi 3-5 aastat ning varasemad töökogemused olemas.

Huvitavad on loengud-vestlused ideoloogilistest probleemidest, huvialaklubidest ja EÜE tegevusest.

Laagrit võib igati kordalünnuks lugeda. Komsorgid said teadmisi edasiseks tööks. Tore-da ürituse heaks nägid palju vaeva organiseerimiskomitee liikmed Rutt Ounapuu, Aleksander Plotkin, Eve Kaselaan, Priit Eesmaa. Meeldiva kõhutiidise valmistasid Merike Vainu ja Krista Raukas (KÜ-71).

Agat iga asja saab paremini teha, siis oodatakse rohkem sporti, võistlust (malja)mänge, vaheldust loengutele, isetegevust, näiteid ja praktilisi juhu-

KALEV VAHERIK



◆ Kõiveo võitis mehaanikateaduskond keemia- ja majandusteaduskonna ees.

AUTORI fotod.

RÄÄGIME MALEVAPROBLEEMIDEST

Möödunud töösuvi oli Eesti Üliõpilaste Ehitusmalevale kolmeteistkümnes. EÜE-76 ridades löi kaasa 2300 malevlast. Töötati koduvabariigis, Karjalas, Gagariinis, Poolas, Ungaris, Tšehhoslovakkias, SDV-s. Kokku tehti suvel 5,84 miljoni rubla eest ehitus- ja montaažitöid.

TPI üliõpilased osalesid aktiivselt EÜE tootmistöös, aga ka läbiviidud kasvatus- ja sporditöös. Võib öelda, et tore ja kordaläinud suvi oli.

TPI-st oli käesoleval aastal 35 rühmakomandõri ja niisama palju komissare. Praktiliselt oli meilt kogu meistrite kaader (ca 100 inimest).

Kõik kokkuvõtted on tehtud ja algamas on 1977. a. töösuve ettevalmistamine. TPI EÜE sektori ees seisab mitmeid lahendamist vajavaid probleeme. Kõrvaltvaatajaks ei saa seejuures jääda ükski malevlane.

Asjast lähemalt. Peab ütleva, et mitte kõigi

rühmajuhude kohta ei saa kiidusõnu öelda. Paljudel tuli puudu kogemustest, aga esines ka oma kohustesse ükskõikset suhtumist. Milles probleem? Kuna enamus funktsionääridest omab väikest malevastaazi (vaid 1 aasta), siis on malevajuhina töötada väga raske. Tarvis on tõsta nende väljaõppe kvaliteeti, aga seada ka kõrgemale rühmajuhule esitatavad nõudmised.

Käesoleval sügisel alustame komandõride-komissaride kaadri komplekteerimist novembris. Oodatud on kõik, kel hea õppeedukus, kes juba kord või paar malevas olnud ning kes malevat südamega võtavad.

Kõik teavad, et maleva komplekteerimine toimub vabatahtlikkuse alusel. Siiski pole paljudel, kes sooviksid suve malevas

veeta, see võimalik. Praktika!!! Seoses uute õppeplaanidega on suvi reeglina vaba ainult esimese kursuse üliõpilastel. Nii näitabki malev pidevalt noorene-mise tendentsi. EÜE-76 ridades oli 60% I kursuse tudengeid. See toob kaasa mitmeid probleeme: kaovad maleva «patrioidid», ammused malevatraditsioonid. Sel suvel võis just esmamalevlaste suust kuulda kriitilisi märkusi töökorralduse ja vaba aja sisustamise kohta, ei oldud rahul Vinni kokkulekuga, kuid omapoolseid ettepanekuid malevaelu huvitavaks muutmiseks ei tehtud.

Aasta-aastalt usaldatakse malevlastele üha keerulisemaid ehitustöid. See nõuab kõigi ohutustehnika eeskirjade tundmist ja täpset täitmist. Kind-

• SÕNUMEID •

Komsomoli- komitees

Möödunud nädalal viibisid meil külas Helsingi Kõrgema Tehnikakooli üliõpilasiidu kuus esindajat. Peeti läbirääkimisi edasise koostöö asjus ning valmistati ette põhiseisukohad, alla kirjutamiseks uut koostöölepingut. Allakirjutamine leiab aset juba novembrikuus, mil meie komsomolikomitee delegatsioon soomlastele külla sõidab. ELKNÜ Keskkomitees toimu-

Külalised Soomest

nud vastuvõtul räägiti ka üliõpilasmaleva rühmade vahetamisest kahe kõrgkooli vahel. Nädala jooksul jõudsid külalised Tallinna ja Tartu väärtustega tutvuda ning Tallinna Pii-makombinaadi ja Kunsttööde te Kombinaadi «ARS» töötagemist vaadata.

ROODE LIIAS
ELKNÜ TPI Komitee
sekretäri asetäitja

Kohtumisõhtu õppejõududega

Septembris toimus raamatupidamise eriala I kursuse eesti ja vene rühmade tutvumisõhtu kateedri õppejõududega. Osa võtsid kateedri juhataja dots. kt. K. Kallas ja mõlema TR rühma juhendajad dots. A. Ruuvet ja dots. A. Kudrjartseva. Õhtu algas dots. kt. K. Kallase tutvustava sõnavõttega raamatupidamisest, õppimistingimustest ja raamatupidajate vajalikkusest rahvamajandusele. Ta tutvustas meile kohalviibivaid õppejõude,

kes abistavad meid valitud eriala saladuste tundmaõppimisel. Igaüks meist rääkis, mis kaalutlustel ta tuli raamatupidamisest õppima ja kuidas ta kujutab ette oma tulevast elukutset. Lõpuks kommenteeris dots. A. Ruuvet lühidalt üliõpilaste sõnavõtte õppejõu ja praktikku seisukohalt. Õhtu liitis eriala rühmad ühtseks perekks.

KRISTA METSAVAHT
TR-11

Erialade tootmispraktika konverents

Raamatupidamise ja tööstuse juhtimise ja planeerimise eriala üliõpilaste tootmispraktika konverentsi avas raamatupidamise kateedri juhataja dots. kt. K. Kallas. Üldettekande tootmispraktikast tegi dots. A. Ruuvet. Üliõpilastest jagasid oma praktikamuljeid Tšehhoslovakkia SV-st R. Sipelgas ja E. Taska, Vilniusest O. Vahter, vabrikust «Salvo» R. Bazanov ning «Standardist» T. Lepp.

Kokkuvõttes nenditi, et prak-

tika kulges plaanipäraselt ning üliõpilased said vajalikud kogemused. Samas leiti, et praktika aega võiks tuua ettepoole ja pikendada praeguse kuue nädala asemel kaheksale nädalale. Veel rõhutati võimalust enam rakendada üliõpilasi palgalistele töökohtadele, kuna see võimaldab praktilise tööga tõsisemalt tutvuda.

JÜRI SOBERG
TR-72

Koos olid ametiühinguaktivistid

Iga sügis toob meie instituuti sadu noori inimesi, kes ekudeks e. I kursuse tudengiteks on saanud. Esimene ühiskondliku töö aasta algas ka õpperühmade ametiühinguorganisatoritel. Et keskkooli pingist tulnutel ametiühingu tööst alles ähmane ettekujutus, on selge. Seepärast korraldas TPI a/ü.-komitee I kursuse ametiühingu rühmaorganisatoritele oktoobri algul seminar-laagri Kloogal, meie spordibaasis.

Lektoriks oli seminarile kutsumatud haldusprorektor H. Eesmaa. Ametiühingutööst rääkis a/ü.-komitee esimees L. Hansalu. Veel tehti juttu TPI üliõpilasklubist. Tõlgi kohuseid seminaril täitis soojusenergeetika kateedri dotsendit kt. H. Käär.

Pärast valmistingutust sobis õhtu jätkuks hea saun ning jala-keerutus diskol.

KATRIN ROOMET
TP-51

plaanis kõrgkoolide osatähtsuse suurendamine ehitusmaleva kokkupanemisel.

See eeldab suuremat aktiivsust ja abi EÜE-sektorile teaduskondade komsomolibüroodelt. Peab kohe ütleva, et siiani on see abi olnud rohkem kui tagasihoidlik.

Aastast aastasse on vaieldud kuraatorite osa üle malevalikumis. Arutlustest on jäänud kõlarna mõte, et kuraator on väga vajalik inimene, kes võib rühma aidata oma nõu ja autoriteediga. Tarvis on aga nende tööd konkretiseerida.

EÜE on eelkõige üliõpilaste endi üritus. Kindlasti on paljudel mõtteid ja ettepanekuid maleva töö parandamiseks. Ootame neid! On ju EÜE-76 komandõr Donald Visnapuu öelnud, et olla tõeline malevlane tähendab valutada südant maleva edaspidise käekäigu pärast.

TIIT MAASIK
TPI EÜE sektori juhataja

20 aastat kateedrit

1. septembril 1976 täitus 20 aastat elektriinjamite kateedri loomisest. Eralgse nimega tööstuse elektrifitseerimise kateedri esimeseks juhatajaks oli prof. Aleksander Voldek. Kateeder asus profileerima tööstusettevõtete ja -seadmete elektrifitseerimise eriala, mille üliõpilaste vastuvõtt päevasse õppevormi oli alanud juba 1953. a.

1961. a. sügisest asus kateedri etteotsa dots. Hugo Tiismus. 1966. a. nimetati kateeder ümber elektriinjamite kateedriks.

1970. a. määrati dots. H. Tiismus instituudi õppeprorektoriks. Kateedri juhatajaks valiti dots. E. Risthein.

Käesolevaks ajaks on elektriinjamite kateeder välja lasknud 675 elektriinseneri, neist 330 on lõpetanud päevase, 178 õhtuse ja 167 kaugõppeteaduskonna.

Viimastel aastatel on õppeplaanidesse sisse viidud õppeuurimistöö ehk lühendatult ÕUT. See peab andma tulevastele spetsialistidele kogemusi iseseisvaks teadustööks. ÕUT toimub 7., 8. ja 9. semestril ning lõpeb aruandega enne diplomiprojekteerimisele asumist.

Tähtsad meie eriala spetsialistidele on õppe- ja tootmispraktikad meie kodumaa eesrindlikumates ja kaasaegsemates tehastes, näiteks Volga Autotehases.

1. oktoobri seisuga on meie eriala üliõpilaste arv 655, neist 230 elektroenergeetikateaduskonnas, 174 õhtuses ja 251 kaugõppeteaduskonnas. Tänavu võeti erialale vastu 127 üliõpilast, neist 50 päevasesse, 30 õhtusesse ja 47 kaugõppeteaduskonda.

Kateedri õppejõud on teinud ja teevad laialtlevivat metoodikatööd, mida suunab ja koordineerib kateedri metoodikatöö volinik dots. E. Risthein, kasutades oma rikkalikke kogemusi kõrgkooli õppejõuna. Metoodikatöö peaarh on suunatud sellele, et kõik kateedri õppeained oleksid varustatud rotaprindil paljundatud ja iga 3-4 aasta järel uuenevate metoodiliste materjalidega. Selles osas seisab ees veel suur töö.

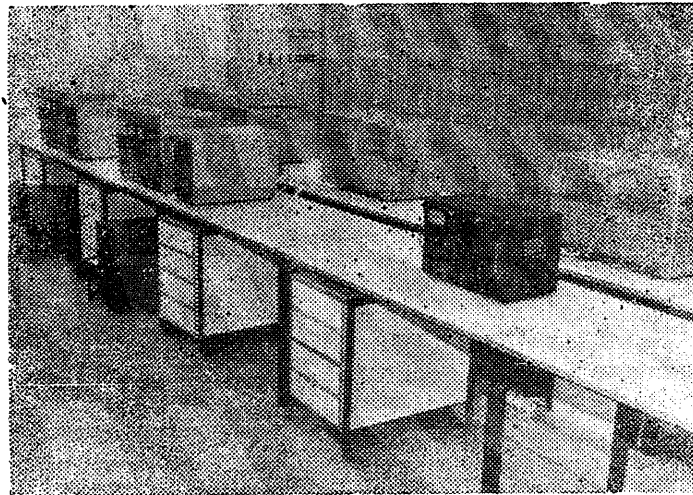
Kateedri riigieelarvelise ja lepingulise uurimistöö suunaks

on vahetu elektromagnetilise toimega elektriinjamite väljatöötamine, uurimine ja juurutamine. Nimetatud uurimissuunda kuuluvad probleemid, mis on seotud magnethüdrodünaamilise (MHD) ja klassikalise lineaarajamisega. Nende probleemidega ongi kateeder kõigi 20 tööaasta kestel tegelnud, teaduslikuks juhendajaks dots. H. Tiismus.

1976. a. märtsis sõlmis kateeder teaduslase koostöölepingu Saksa DV spetsialistidega MHD ja lineaarajamisi valdkonnas aastateks 1976-1980. Lepingupartneriks on Karl-Marx-Stadti Tehnikakooli automaatikaseksioon eesotsas prof. Peter-Klaus Budigiga.

Aastast aastasse on suurenenud ka kateedri lepingulise uurimistöö maht. 1975. a. tehti lepingulisi uurimistöid 97 tuhande rubla eest. Lepingulise uurimistöö efektiivsuse edasiseks tõstmiseks on kateedris võetud suund temaatika kontsentreerimisele.

Praegu on kateedril 5 õppe-laboratooriumi: elektriaparaati-



● Nurgake automaatjuhtimise laboratooriumist

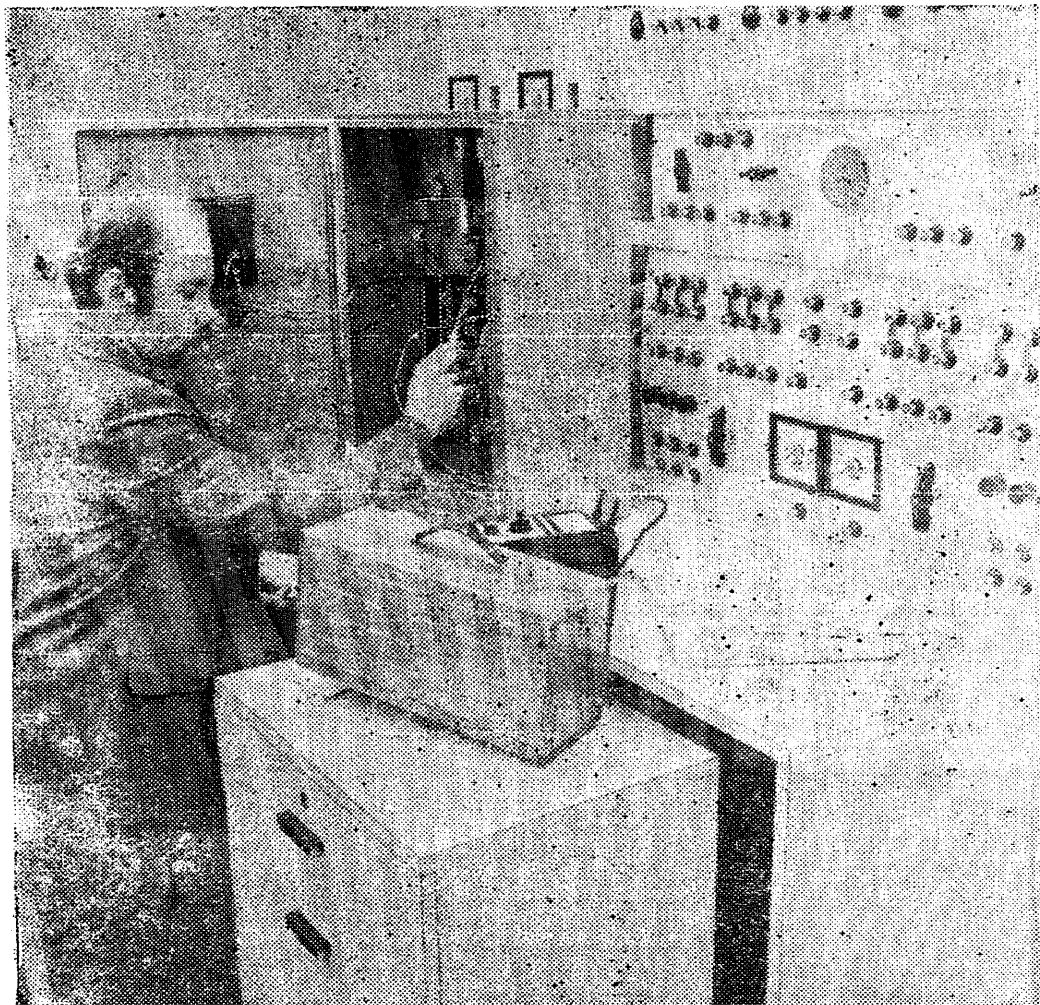
de, automaatjuhtimise, elektriinjamite, tööstusautomaatika ja valgustustehnika laboratoorium üldpinnaga 289 m². Uurimistöö otstarbeks on MHD-laboratoorium.

Aastast aastasse on täienenud kateedri materiaal-tehniline baas ja praegu ulatub kogumaksumus veidi üle 200 tuhande rubla. Viimasel ajal on saadud juurde uusi seadmeid, mõõteriistu, elektrimasinaid ja ka mööblit. Kahjuks ei ole aga ruutmeetritki suurenenud laboratooriumide pind. Seetõttu ole-

me sunnitud intensiivselt tegema olemasolevate laboratooriumide rekonstrueerimise ja moderniseerimisega.

Edaspidises töös püüab elektriinjamite kateeder omalt poolt teha kõik, et vastavalt NLKP XXV kongressi otsustele tõsta oluliselt meie kodumaa rahvamajandusele antavate elektriinseneride tehnilise ettevalmistuse ja ühiskondlik-poliitilise kasvatusetaset.

dots. JUHAN LAUGIS
elektriinjamite kateedri juhataja



◆ TUS vaneminsener Arvo Oorn (lõpetanud TPI 1976. a.) tööel elektriinjamite laboratooriumis.

5 x 2 küsimust

Ühes elektrotehnika kallakuga instituudis usutles üks nooremteadur, elektriinjamite ja tööstusseadmete automatiseerimise eriala lõpetanu, mõningaid ametimehi. Täiesti juhuslikult olid kõik küsitletavad ühe teise eriala lõpetanud. Kõigile esitati 2 küsimust.

● Olete Te märganud tunnuseid, mis ajamimehi teiste elektriinseneride seast lubavad ära tunda?

● On nad ikka kasulikkult kasutatavad?

DIREKTOR (lõpetanud 1953. a.)

● Siin pole tõesti tarvis diplomaat-küsidada; elektriinseneride (ja üldse) seltskonnas on nad nõksu imelikud. Imelikumad kui muud imelikud.

● Pärts mitmel otstarbel, üks

osakonnajuhatajagi mul ajamimees.

OSAKONNAJUHTAJA (lõpetanud 1954. a.)

● Eriti lai ettevalmistuse profiil, suur universaalsus.

● On ikka. Mina olen märganud kalduvust aparatuuri ja seadmete väljatöötamise poole. Üks laboratooriumijuhataja on mul ka selline.

BÜROOJUHTAJA (lõpetanud 1948. a.)

● Ainult diplomijärgi.

● Ajamid on nii lai eriala, et selle alla mahub peaaegu pool elektriinseneriteadust. Siit järeldeb, et ajamimehed on kasutatavad igaks vajalikuks tööks (seda ka konstrueerimisbüroos).

LABORATOORIUMIJUHATAJA (lõpetanud 1953. a.)

● Umbes kolmemehega olen koos töötanud. Neist üks oli

isepärane, teised on tihedalt keskmise ümber koondunud. See «keskmine portree» oleks selline: seltsivad ja asjalikud, käitumiselt tasakaalukad, mõeldukad viinaviskamises ja muudes kommetes, näiteks ultramoodsat häälet ja riidet ei kannu.

● Hästi tublid töökohal. Kolmest alamastme juhust on meie laboris kaks ajamimeest.

GRUPIJUHT (lõpetanud 1970. a.)

● Omaalgatus ja initsiatiiv. Töökaaslasti arvestavad inimlikult.

● On, ja just sellepärast, et kui töö vajab tegemist, saadakse ka erialast päris kaugel olevate asjadega hakkama. See viimane on võib-olla just ajamimeestel kõige paremini käes.

EHK PAKUB HUVI?

* Neljandast kokkutulekust möödunud kolme ja poole aasta jooksul on elektriinjamite eriala lõpetanute read täienenud 232 inseneri võrra. Nendest on 90 oma diplomitööd kaitsnud päevasse, 86 õhtusesse ja 56 kaugõppeteaduskonnas. Eriala 0628 lõpetanute koguarv on tõusnud 675-ni. Iga-aastane lõpetanute arv läheneb 100-le.

* Suurenenud on NLKP liik-

meie arv elektriinseneride ridades. 17% diplomeeritud elektriinseneridest kuulub kommunistlikku parteisse. 1973. a. ja 1970. a. oli see arv vastavalt 15 ja 13%.

* Täna on teaduslik kraad 31 kolleegil. Mida vanem lend, seda rohkem on selles kraadiga mehi: 1951. a. 31 lõpetanust on kraad neljal, 1952. a. 11 lõpetanust koguni kuuel; 1959. a. 19 lõpetanust on kraadini jõudnud viis.

Võib-olla pakub huvi, et keskmisel elektriinjamisinseneril on 1,3 last (1973. a. 1,1), et kohakaasluse alusel töötab 11%, mitmesuguseid muid lisatöid teeb 18% lõpetanute, et 8% elektriinseneridest on autasustatud ordenite ja medalitega.

TÕNU LEHTLA
elektriinjamite kateedri assistent

Elektriinsener põllumajanduses

Kõigist kõrgharidusega elektrikutest töötab praegu põllumajanduse süsteemis TPI kasvandikke üle poole. Näidanud on nad ennast ainult heast küljest. Elektrienergia kasutamine põllumajanduses on iga viisaastakuga ligikaudu kahekordistunud (1965. a. näit. 174,6 miljonit kWh, 1970. a. 365,8 miljonit kWh, 1975. a. 751 miljonit kWh). 1980. a. eeldatakse, et põllumajandus kasutab 1120 miljonit kWh. Selle võimsuse rakendamiseks ja hooldamiseks on vaja ka vastavat kaadrit. Eelduste kohaselt on siis Eesti NSV-s 200 majandit, kuhu vajatakse lisaks olemasolevatele veel 1100 kõrg-

haridusega spetsialisti elektril ja soojustehnika alalt. EPA annab loodetavasti 80 kõrgharidusega spetsialisti, ülejäänud 1000 inimest peaks me saama TPI-lt. Kahjuks pole see reaalne.

Kõigile TPI elektriinseneridele, kes tunnevad huvi töö vastu meie süsteemis, tahaksin soovida head tahet õppida eelkõige selgeks põllumajanduse spetsiifilised tehnoloogilised protsessid, mis on edaspidise eduka töö aluseks.

ENSV Põllumajanduse Ministriüri Elektrifitseerimise Valitsuse juhatajat ANDRES LEPPA intervjuueeris JAAN LOOTUS

SIDEMED KODU- JA VÄLISMAA KÕRGGKOLIDEGA

On välja kujunenud tihedad tööalased sidemed rea kodumaiste ja ka rahvademokraatiamaade elektriinjamite kateedritega.

alati kui häid tuttavaid vastu võetakse.

Välismaistest kõrgekoolidest olgu esile tõstetud kolmi: Karl-Marx-Stadti Tehnikakõrgkool, Dresdeni Tehnikakõrgkool ja Budapesti Tehnikakõrgkool. Neist esimeses viibisid stažeerimisel dots. J. Laugis ja dots. J. Järvi. Dresdenis stažeeris van-õp. R. Irs ja Budapestis dots. J. Lootus. Veel on ametialastel komanderingutel viibinud dots. E. Risthein Budapesti Tehnikakõrgkoolis ja Karl-Marx-Stadti Tehnikakõrgkoolis ning van-õp. V. Lõlgom praktika juhendajana Poola RV-s.

Vello Talts — 50



12. oktoobril sai 50 aastaseks tootmise ökonomika ja organiseerimise kateedri dotsent Vello

Talts. Tunneme dotsent Taltsi energeetika ökonomika ja kulumuste majandusliku efektiivsuse probleemidele spetsialiseerunud majandusteadlasena ning suurte kogemustega õppejõuna, kelle teaduslikud ja õppemetoodikaalased mõtted on leidnud avaldamist rohkem kui paarikümnes teaduslikus töös. Tema poolt 1964. aastal kaitsitud kandidaadiväitekirja käsitles elektrienergia kasutamise majanduslikke aspekte.

Dotsent Taltsi huvide mitmekülsust rõhutab fakt, et lisaks tööstuse ökonomika eriala omandamisele TPI majandusteaduskonnas 1949. a., lõpetas ta 1952. a. TRÜ õigusteaduskonna kriminaalõiguse erialal.

Kümnemõnna aastat on Vello

Talts püsinud TPI maletajate esiridades ja juhtinud võistkonna kaptenina meie maletajaid kõrgkoolide vahelistes maletahingutes.

Kalade hulgas on juubilar kahjuks ebapopulaarne. See on ka arusaadav, sest ta on neid umbes tuhat tükki kinni püüdnud ja seejärel halvasti kohelnud. Suhted kolleegide ja üliõpilastega on seevastu väga head. Seda tagab juubilar mitmekülsus, otsekohene iseloom ja alati positiivselt häälestatud hoiak.

Märgime ära ka Vello Taltsi järeltulijad (1976. a. 1. oktoobri seisuga): lapsi 2, lapselapsi 1.

Edasist jõudu ja edu kutsetöös ning harrastustes!

KOLLEEGID



Interklubi eesotsas on sellest õppeaastast uus president — Andres Paluste. Tema asetäitjaks ja ühtlasi ka finantsministriks on E. Pern, kultuuriministri ja haldusministri ametinimesed kannavad vastavalt A. Vähk ja E. Randvee, pressiministri portfelli aga allakirjutanu.

23. septembril kogunes klubi vanem koosseis oma järjekorrale kokkusaamisele, seekord

Kadriorgu. Ene Randvee juhtimisel täiendasime oma teadmiste pagasit Kadrioru lossi ja pargi ajaloo ning arhitektuuri kohta.

29. septembril oli «Eva» jälle rõõmsat saginat täis. Interklubi reklaamiõhtu oli täies hoos. Kroonikafilmid vaheldusid tantsude ja mängudega, tšissem vestlus lõbusate viktoriinküsimustega. Rõõm oli märgata, et ka meespool hakkab klubi vastu huvi tundma.

Ees ootab palju huvitavat — kohtumised rännumeestega, ÜLKNÜ aastapäeva tähistamine, mardipäeva ball, üliõpilaspäevad, näärpüügid ja muudki. Oktoobris toimub ka sügisene seminar-laager, kus võtame vastu uusi liikmeid ja räägime nii mõnegi asjaliku sõna. Juba on kohtunud Soome tudengitega ja turistidega USA-st.

ANU MARIPUU
TI-51

◆ Moment IK kohtumiselt USA turistidega.

AARE LETTERMO (EE-12) foto



USA kõrgkoolide delegatsioon TPI-s



● Oma töödest räägib kunstnik Merike Männi.

Möödunud nädalavahetusel viibis Tallinnas USA kõrgkoolide delegatsioon. Külalised olid vastuvõtul TPI rektori akadeemik B. Tamme juures ja tutvusid instituudiga. Pühapäeval laulis külalistele Kiek in de Kökis meie kammerkoor ning külalised Merike Männi vaibanäitust. Õhtupoolikul käidi vabaõhuhuuseumis, kus kontserdiga esinesid «Kuljus» ja puhkpilliorkester. Külalised jäid nähtuga väga rahule.



● Soe oli päike, soe oli vastuvõtt, soojad olid sõnad...
RAIVO SILLASOO fotod.

Prof. JAAKKO HANKO Tallinnas

Oktoobri algul viibis TPI-s Helsingi Kõrgema Majanduskooli rektor, professor J. Hanko.

Prof. Hanko on rahvusvaheliselt tuntud majandusteadlane ja teaduse organisatsioonide ja teadusorganisatsioonide liige, Põhja- ja Soome teaduslike nõukogude ja teaduslike ajakirjade toimetuskolleegiumide liige, Soome Teaduste Akadeemia tegevliige. Teadlasena on ta tunnustatud kapitaalrahvatute teooria ja praktika uurijana. Organisaatorina ja asjatundjana on prof. Hanko ära teinud juhtide kvalifikatsiooni tõstmise süsteemi edasiarendamiseks mitte ainult Soomes ja Põhja- ja Soomes, vaid kogu Euroopas. Ühiskonna- ja majandusteadlasena kuulub prof. Hanko Soo-

me mitme tööstusfirma ja pangajuhtkonda.

Prof. Hanko reisib palju, valdab hästi mitmeid võõrkeeli. TPI-d külastades viibis prof. Hanko vastuvõtul teadusala prorektori prof. H. Lepiksoni ja parteiorganisatsiooni sekretäri A. Taltsi juures. Ta külastas ka instituudi raamatukogu ja arutas kirjanduse vahetamise küsimusi raamatukogu direktori K. Kikasega.

Majandusteaduskonnas, dekaan dots. J. Toomaspoja juures tutvustati vastastikku õppe- ja teadustööd ning arutati majandusteaduskonna ja Helsingi Kõrgema Majanduskooli vaheliste sidemete laiendamise võimalusi. Seejärel esines prof. Hanko rohkearvulisele kuulajaskonnale sisuka loenguga tee-

mal «Juhtide kvalifikatsiooni tõstmise sisu ja meetodid Euroopas».

Tallinnas viibides jõudis prof. Hanko tutvuda ka Kergetööstuse Ministeriumi Oppekombinaadi ja ENSV TA Majanduse Instituudi tööga ning oli vastuvõtul vabariigi Plaanikomitee esimehe esimese asetäitja sm. Tammevälja juures.

Kokkuvõttes oli prof. Hanko külaskäik mõlemapoolselt huvitav ja kasulik. Jääme lootma, et TPI rahvusvahelised sidemed laienevad veelgi ja vastastikused külaskäigud ning informatsiooni vahetamine annavad uut hoogu meie edasiliikumisele.

JAAK LEIMANN
tööstuse juhtimise ja planeerimise kateedri dots. kt.

Riialastega kogemusi vahetamas

Möödunud kuu lõpul kohtusid Riias väiketiraažiliste ajalehtede toimetajad ajakirjandusmeesteliikuse koolis. Kool alustas tööd Riia partei linnakomitee initsiatiivil ja esimesele õppusele oli kutsutud külalistena ka Tallinna ja Vilniuse ajakirjanikke. Tallinnast «Õhtulehe» — «Vetšernõi Tallinna» vastutav sekretär Arkadi Prisjažnõi, ajalehtede «Rõbak» ja «Morjak» toimetajad Gritsian Olšak ja Georgi Vorobjov ning allakirjutanu.

Seminar viidi läbi V. I. Lenini ordeniga Riia elektrotehnikatehases «VEF». Tööpäeva esimene pool tehase konverentsisaalis, päeva teine pool «VEF»-i kultuuripalees. Esimene päev oli sisutihed ja pingeline, õppuse teemaks «X viisaastaku esimese aasta plaanide täitmise nimel peetava sotsialistliku võistluse organiseerimise probleemide valgustamine tehaseajalehtedes».

Ajakirjanikele esinesid Riia

partei linnakomitee sekretär G. Bagnovets ja Läti NSV TA Majandusinstituudi direktori asetäitja, Läti NSV Teaduste Akadeemia korrespondentliige, majandusdoktor P. Guljans. Esimene tutvustas Riia tööstuse arengu tulemusi ning massinformatsiooni- ja propagandaorganite ülesandeid X viisaastaku esimesel aastal. Majandusdoktor P. Guljans rääkis partei majanduspoliitika aktuaalsetest küsimustest.

«VEF»-i perspektiive tutvustas tehase direktor O. Lenjov. Lõunavaheajal oli võimalik tehase tsehhides jälgida uute transistorraadiote valmistamist. Huvipakkuvaks kujunes tehase tootluskombinaadi külastamine. Töötajatel on võimalik osta poolfabrikaate, tellida kaupakoju, lõunastada komplektlõunade ja talongisüsteemi alusel, veeta vaba aega mõnuses šašlõkibaaris.

Päeva teisel poolel vahetati

ajakirjanikutöö kogemusi. Osalesid «Izvestija» korrespondent V. Kalniņš, ajalehe «Rigas Balss» toimetaja asetäitja J. Vuškans, Vilniuse tekstiilivabriku ajalehe toimetaja L. Keulekis ja meie «Vetšernõi Tallinn» vastutav sekretär A. Prisjažnõi. Kuigi nii sõnavõttud kui ka ettekanded ei olnud just kõrgkooli spetsiifikat silmaspidavad, pakkus arutelu mõndagi õpetlikku.

Külastas Riia Polütehnilise Instituudi ajalehe toimetust, kohtusime ka Riia ülikooli toimetuse töötajatega. Otsustasime elustada sidemed Riia Polütehnilise Instituudiga ning hakata välja andma kord aastas ühiseid lehekülgi.

Ka külaliste vaba aeg oli riialaste poolt sisukalt täidetud. Ekskursiooni Riia vaatamisväärsustega täiendas tunduvalt oreliõhtu J. S. Bachi muusikaga Riia Toomkirikus.

OLGA PÖDER



Rauakool on ikkagi päris vana kool ning ta ei ole ilma jäänud ka legendidest, müütidest ja muust taolisest.

Üliõpilaspõlves olin kindel, et üks või teine lugu käib ühe või teise ning üsnagi konkreetse nähtuse kohta. Kui ma tööle läksin ja ühe vana tipika käe alla sattusin, kuulsin jälle neid vanu legende ning mõistsin, et nad on igavesed. Ehkki nimed ja kohad olid teised. Vahepeal tekkis mul kahtlus, et kas need müüdid pole melle rännanud vana-de ülikoolide kaugest häämarusest. Aga ei. See, mis oli, see tõesti oli, sest see sai olla ainult tipis ja ainult tipikas suudab neid järjekindlalt korrata.

Kateeder oli hädas. Kateedris sagiti edasi-tagasi. Väljas oli pime. Kateedris otsiti professor Knixenhauseni kalosse. Kalossid olid kadunud.

Kalossid leiti riidevarnas. Professor oli nad kaabu pähe üles riputanud.

Voor ootas akadeemilise veerandtunni ära. Siis veel natuke. Siis käidi õlut joomas. Oodati teise poole veerandtund ära. Siis mindi laiali, sest dotsent Zigulski läks kaduma.

Dotsent Zigulski leiti tram-mipeatuses. Ta seisis, mõttesse süvenenud, ning joonistas saapaninaga midagi sillerdavale veepinnale. Üliõpilane Salu ei julgenud dotsenti häirida, kuid ütles siiski:

— Vabandage, aga me nii ootasime teid loengule. Terve voor oli koos.

— Tänan sind, noormees, — vastas äuväärt dotsent —, sest juba kaks tundi seisn ma siin ja mõtisklen, mõtisklen. Ja kuidagi moodi ei jõua arusaamisele, kuhu ma täna minema pean.

KIRILL TEITER

TIIT PIKKA



TPI füüsika kateedrit ja kogu meie instituuti tabas ränk kaotus. 30. septembril lahkus raske haiguse tagajärjel meie hulgas füüsika kateedri vanemõpetaja füüsika-matemaatikakandidaat Tiit Pikka.

Tiit Pikka sündis 17. septembril 1936. a. Tallinnas töölisperekonnas. Varakult tärganud huvi tehnika, eriti aga elektroonika ja raadiotehnika vastu viis teda õppima Tallinna Kommunaal-Ehitustehnikumi raadioside ja raadiolevi erialale. 1961. a. lõpetas ta TPI energeetikateaduskonna insener-elektriku kutsega. Samal aastal asus ta assis-

tendina tööle TPI füüsika kateedrisse. Aastatel 1963—1966 oli ta samas kateedris aspirantuuris pooljuhtide ja dielektrikute füüsika erialal. 1969. a. kaitses Tiit Pikka kandidaadiväitekirja. Samast aastast kuni viimase ajani töötas ta füüsika kateedris vanemõpetajana.

Tiit Pikka edukas teaduslik tegevus oli seotud pooljuhtide füüsikaga. Tal oli eriline anne rakendada elektrotehnika ja elektroonika-alaseid kogemusi füüsikalise eksperimendi teemal. Tema katseseadmed olid alati tehniliselt laitmatud, katsed aga täpsed ja korrektsed.

Viimastel aastatel töötas ta uudisel pooljuht-fototehnika alal.

Õppetöösse suhtus Tiit Pikka temale omase tõsiduse ja põhjalikkusega. Üliõpilaste suhtes oli ta nõudlik, kuid alati abivalmis.

Pingelise õppe- ja teadusliku tegevuse kõrval jätkus tal aega tõsiste ühiskondlike ülesannete täitmiseks ametiühinguliinis, ka oli ta viimastel aastatel teaduskonna ekspertiisikomisjoni esimees.

Tiit Pikka oli hea seltsimees kõigile kolleegidele. Vaevalt leidub füüsika kateedris töötajat, kes temalt pole käinud nõu ja

abi palumas kõige erinevamate tehnilistes küsimustes, palju on nõuküsimisi teres instituudiski. Keegi neist ei pöördunud tagasi ilma hea nõuandeta. Tema visadus ja sihikindlus olid kadestamisväärsed. Seejuures ei jätnud teda kunagi maha huumorimeel.

Sõna otseses mõttes viimase tunnini oli ta kõige tihedamas kontaktis oma grupi teadusliku tööga.

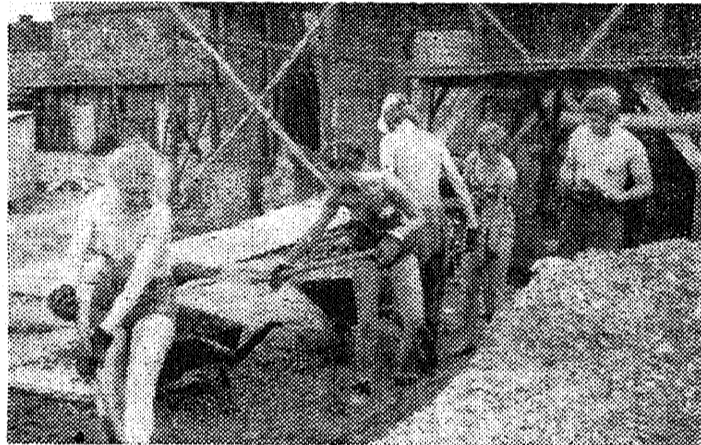
Mälestus Tiit Pikkast jääb püsima.

FÜÜSIKA KATEEDRI KOLLEKTIV

KALJU VAIKJÄRV

Malevamuljetest hakkab tekkima settekiht, kattes varasemate aastate omi, olles aluseks tulevastele. Sellel pinnal ongi vahet kõige parem panna kirja meenuvusi möödunud suvest. Mis meeles, see väärub ka kirjutamist.

Meie, kahekümne Eesti nei ja noormehe malevasuvi möödus Poolamaal. Et kuidas oli?



* TÖÖD

tegime plastmasstoodete tehase ehitusel. Kohalik malevastaap ja ehitusorganisatsioon ei olnud ilmselt kursis EÜE tegevusega. Sellest tingituna ka algsed arusaamatused töö saamisel. Tehase ehitamine oli lõppjärgus ja nii tuli tüdrukul leppida vaid koristustöödega ja poistel abitööga. Kiire ja korraldiku tööga pa-

nime meistrid imestama. Tänu sellele saime teha ka betoneerimist, müüri ladumist, raudkonstruktsioonide paigaldamist. Suhteliselt palju hoidsime käes kirka- ja labidavart. Auke ja kraave, mis kaevamist vajasisid, paistis jätkuvalt. Palju peavali ja pingutamist nõudis raketiste eemaldamise süsteemi äraarvamise. Mitme mõttetüki töö tege-

* TÖÖKORRALDUS

oli veidi teine kui meil. Tööndala pikkuseks 6 päeva. Tööpäev kestis kella seitsmest hommikul kella kolmeni, laupäeval kaks tundi vähem, ühenni päeval. «Teise hommikusöögi» võtmiseks anti aega pool tundi. Lõuna oli alles peale tööpäeva lõppu. Tööle ja tööõltsiduks oli kasutada ettevõtte transport.

* ELAMISE

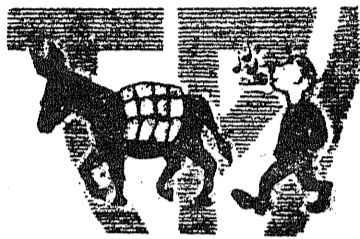
kohta võiks öelda — lausa luksuslik. Moodne Sileesia Poliitehnilise Instituudi ühiselamu on vaid veidi üle aasta tudengitele peavarju pakkunud. Toad olid kahele inimesele, kahe toa peale sanitaarsõlm, duširuum, alati käepärast soe vesi.

Ka puhketingimuste loomisele oli mõeldud. Olümpiamängude värvi- ja sündmustekeeris jõudis iga päev meieni. Lauatennise ja lauamängude jaoks kippus ajast puudu tulema, sest peaaegu igal õhtul oli diskos küllaga tegemist.

Rännakutel kultuurprogrammi alguses käisime kolm päeva mägedes, Põhja-Beskiidides Petrašonkas tudengite mägimajas. Suurima rännaku ajal käisime ära 1220 m kõrgusel Baranowy Goral. Sellelt mäelt lasub alla järve mägioja, millest Visla jõgi alguse saab.

Tööväsimuse välja puhunud, asusime kultuurprogrammile, mille käigus tutvusime mõningate linnadega ning saime üldise ettekujutuse Poolamaast. Sellest rüba järgmises lehes.

GLIWICE LUGU



MATKAJAD JA NOORED MATKAHUVILISED!

TULGE kolmapäeval, 20. oktoobril

kell 17.30
A-V-408

TPI matkasektsiooni aasta-koosolekule,

kus on arutluse all läinud aasta matkad ja seatakse sihte eelseisvaks talveks ning tulevaks suveks.

Ootame!
Matkaklubi juhatus

TÄHELEPANUKSI!

Meie eelmise eestikeelse lehe (1. okt.) artiklis «Aastast aastasse» oli mitmeid vigu. Parandused ühes järjega ilmuvad järgmistes «Politehnikutes».

Avaldame kaastunnet
Tõnu Kalvikule
ISA
surma puhul.
Opperühm EK-71

Avaldame sügavat kaastunnet rühmakaaslasemale
Jaan Tammele
ISA
surma puhul
MA-32 ja rühmajuhendaja

Avaldame kaastunnet
Jaan Tammele
ISA
surma puhul.
Endised klassikaaslased
Nõost.

Vastutav toimetaja
O. PÖDER

«Таллинский политехнический», орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института.

Trükikoda «Ühiselu»,
Tallinn, Pikk t. 40/42.

Hind 2 kop.

Tell. nr. 1683
MB-08945

sport

TEATEJOOKS

Kõlanud on TPI XXVIII spartakiaadi avagong. 12. oktoobri õhtujaheduses võtsid stardipakkudel kohad sisse teaduskondadevahelise teatejooksu esimese vahetuse jooksjad. Tulisest heitlusest väljus kolmandat aastat järjest võitjana karikat kaitsnud majandusteaduskonna võistkond, kes oli 6000 m läbimiseks leidnud optimaalseima jõudude paigutuse. Võidukas võistkonnas jooksid Helo Nauts, Tarmo Schmidt, Riho Viik, Aigar Urva, Vallo Erlach, Allan Elerand, Aarne Tikamäe, Tarmo Valgepea, Taisi Pihela ja Mati Tasa. Pea terve distantsi juhtinud elektroautomaatikateaduskond pidi leppima teise ja ehitusteaduskond kolmanda kohaga.

19. oktoobril toimuvad TPI staadioni lähedal murdmaajooksuvõistlused.

VAIKE JÄRV

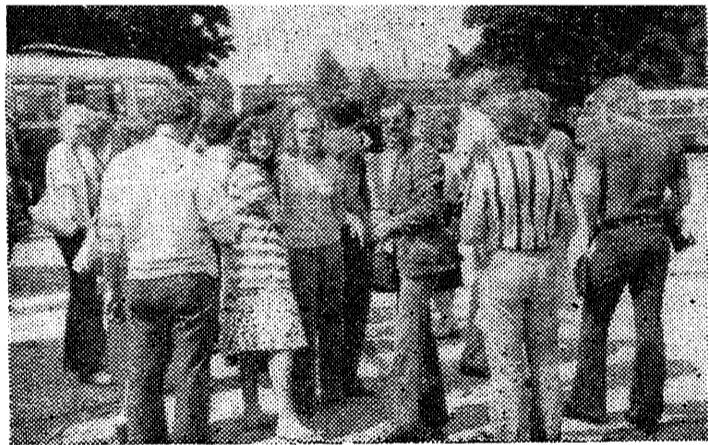
N B!

Nagu sügissemestril ikka, venib hoogsalt sportimise algus. See on seotud mitmete kursuste viibimisega sügistöödel.

Oluliseks sporditöö näitajaks on teaduskondade fotolehed. Eelmise aasta fotolehtede kontrollimise tulemuse põhjal võib öelda, et näitlik agitatsioon ei olnud küllaldane. Rahule võis jääda keemia-, majandus- ja ehitusteaduskonnaga. Oleks vaja, et kasutataks ära teaduskonnastendid, mis seisavad tühjad. Näitlikku agitatsiooni kontrollitakse igas kuus ja sellest sõltub teaduskonna koht spartakiaaditabelis. Stendidel peaks kajastuma k/k nõukogu poolt läbiviidavate võistluste õigeaegne eelinformatsioon kuulutuste ja teadete näol, samuti võistluste tulemuste avaldamine, spordielu kajastavad seinalehed, fotolehed.

Ka tänava kuulutatakse välja teaduskondadevahelise spordi-propaganda võistlus.

MARE TERNO
TPI SK juhatus spordi-propaganda komisjoni esimees



HILLAR SÖERDI (TI-92) fotod.



Teater ja tipikas

Juba teist aastat on meil teatriklubi. Tänavusel esimesel klubiõhtul olid meie külaliskülade noored teatrikriitikud Enn Siimer ja Felix Subin.

Maailma poliitilised parteid. Teatmik. Tln., «Eesti Raamat», 1976. 286 lk.
Made, T. Rahvusvahelised majandusorganisatsioonid. Tln., «Eesti Raamat», 1976. 128 lk., tabl.
Brockhaus ABC. Automatisierung. Leipzig, Brockhaus, 1975. 739 S., ill.; 16 S. Taf.

Bachmann, W. und Krause, H. P. Grundwortschatz der Politik. Deutsch-Englisch-Französisch. Leipzig, Enzyklopädie, 1975. 321 S.
Kleines Wörterbuch der Chemie und chemischen Technik. Englisch-Deutsch. Mit etwa 6000 Fachbegrif-

Räägiti meie teatrite praegustest muredest, samuti sellest, mis uut on vennaavariikide ja välismaa teatrites.

Teatriklubi tulevikuplaanides on Viinuse Ooperi- ja Balletiteatri ja Tartu «Vanemuise» külastamine, arutlus- ja koostumiseõhtud. Sel semestril loodame kohtuda ka lavakunstikateedri III kursuse tudengitega. Vaatame Noorsooteatri (sel aastal ehk ka Draamateatri) kontrollitundusi. Kord kuus saame kokku «Evas». Järgmisel klubiõhtul räägime koos Merle Karusooga Enn Vetemaa uuest näidendist «Roosi-aed» ja selle lavastusest Tallinna Draamateatris.

Ja veel: Noorsooteatri üliõpilasklubi ootab kõiki tudengeid, kes tahaksid oma näitlejavõimeid proovida ja kuulata vestlusi teatrist. Tulevikus proovitakse ka ise midagi lavastada. Kohtutakse reedel, 15. oktoobril kell 19.00 Noorsooteatri majas Lai tn. 23.

SIGNE LEMMET
teatriklubi president



fen. Berlin, Technik. 1975. 128 S. (Technik-Wörterbuch).
Васин О. Я. Филателистический словарь. Изд. 2-ое перераб. и доп. М., «Связь», 1976. 128 с. Список лит.: с. 125—127.